

OFICIUL FITOSANITAR CONSTANTA

Str. Celulozei nr.3 bis

Tel.0787605492

ANEXA 6

Către
Primarii/ Societati
Nr. 931 /25.06.2025

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 16

Pentru prevenirea si combaterea organismelor daunatoare : *Xanthomonas campestris* pv. *Pruni* (ciuruirea bacteriană a frunzelor de sămburoase), Plum pox potyvirus (vărsatul prunelor, sharka), Apricot chlorotic leafroll phytoplasma (răsucirea și îngălbenirea frunzelor de cais) .

Xanthomonas campestris pv. *pruni* (Smith) Vauterin Hoste, Kersters & Swings

Denumire populară: ciuruirea bacteriană a frunzelor de sămburoase

Statut: organism dăunător de carantină; prezent în România

Plante gazdă: *Prunus armeniaca* (cais), *Prunus domestica* (prun), *Prunus persica* (piersic), *Prunus avium* (cires), *Prunus cerasus* (vișin), *Prunus dulcis* (migdal), *Prunus salicina* (prun japonez), *P davidiana*, *P laurocerasus*.

Simptome:

Organe atacate: frunze , fructe, lăstari și ramuri.

- pe frunze apar pete de aproximativ 2 mm, circulare sau ușor unghiulare, hidrozate, la început verzi-gălbui, mai târziu brun roșietice, înconjurată de o aureolă îngustă, acoperite de un exudat fin; în dreptul acestor pete țesuturile se necrozează, se desprind și cad, frunzele rămânând ciuruite. Când petele apar pe pețiole, la locul de inserție al acestora pe ramuri, se poate produce o defoliere timpurie;
- pe fructe apar pete cu diametrul de până la 1,5 mm, circulare, adâncite, brun negricioase, cu un exudat galben (un singur fruct poate avea peste 150 astfel de pete). Țesuturile din dreptul petelor crapă pe măsură ce fructele cresc. Pe fructele necoapte, petele pot fi înconjurate de un inel verde închis. Infecția fructelor este mult mai gravă la soiurile cu coacere mai târzie;
- pe lăstari, leziunile sunt alungite și pot cuprinde circular lăstarul, ceea ce duce la întreruperea circulației sevei, îndoirea și uscarea vârfului lăstarului. Leziunile apar de obicei în jurul mugurilor;
- pe ramuri apar pete brune, necrozate, cu scurgeri de gomă, iar uneori se pot forma ulcere.

Uneori simptomele pot fi confundate cu cele produse de *Pseudomonas syringae* pv. *syringae* sau *Pseudomonas syringae* pv. *morsprunorum*, examenul de laborator fiind obligatoriu pentru depistarea corectă a agentului patogen.

Măsuri de management:

măsuri preventive:

- ☐ se recomandă folosirea altoilor și portaltoilor sănătoși, în pepiniere și în plantațiile furnizoare de ramuri altoi trebuie aplicate tratamente chimice pentru menținerea unei stări de sănătate corespunzătoare a pomilor.
- ☐ se recomandă măsuri de igienă fitosanitară ; formarea de coroane rarefiate care să permită uscarea rapidă a frunzelor după ploaie și rouă.

măsuri curative: **SCORE 250 EC 0,2 l/ha**

Alte produse pentru protecția plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

IMPORTANT!

Caisul este o specie de sămburoase sensibilă la *Xanthomonas campestris* pv. *pruni*, care face pagube mari în toate țările cultivatoare de cais datorită frecvenței relativ mare din livezi.

Plum pox potyvirus (PPV)

Plante gazdă: cais (*Prunus armeniaca*), piersic (*Prunus persica*), prun (*Prunus domestica*), specii ornamentale de *Prunus*, cum ar fi *P. besseyi*, *P. cerasifera*, *P. insititia*, *P. tomentosa*, *P. spinosa*

Simptome: se manifestă pe frunze, fructe, sămburi și în unele cazuri și pe ramurile de schelet și trunchiul pomilor.

- **la prun: pe frunze** - pete inelare clorotice izolate sau unite, de mărimi diferite, fără margini bine delimitate, precum și benzi clorotice sau îngălbenirea țesuturilor de-a lungul nervurilor. Simptomele sunt mai evidente pe frunze în lunile mai – iunie, devenind mai puțin evidente în iulie – septembrie sau mascându-se total.

pe fructe - pe piețiță apar inele și benzi de culoare mai închisă, ușor adâncite în pulpă. Sub piețiță apar inele și benzi de culoare mai închisă, simptomele fiind vizibile și pe fructele verzi, însă devin evidente în faza de părgă. La soiurile foarte sensibile fructele sunt puternic deformate și cu 1-3 săptămâni înainte de recoltare cad. La soiurile tolerante se constată doar o schimbare a culorii la piețiță, fără afectarea pulpei.

pe sămburi apar pete de decolorare concentrice.

- **la cais și piersic: pe frunze**- simptomele sunt asemănătoare cu cele de la prun, însă mai slabe, fiind localizate pe țesuturile nervurilor secundare și terțiare, apărând ca niște benzi clorotice sau halouri și inele foarte fine. Pe frunzele puieților simptomele sunt foarte evidente.

pe fructe se formează pete circulare sau inelare, de culoare pală ușor adâncite în pulpă.

Mod de răspândire

Virusul se transmite ușor prin altoire, butășire, polen și afide ,cum ar fi *Aphis spiraecola* și *Myzus persicae*.

Măsuri de management

Măsuri preventive pentru a împiedica răspândirea PPV: utilizarea de soiuri tolerante sau rezistente, controlul vectorilor și distrugerea tuturor pomilor fructiferi infectați.

Măsuri curative: Nu există tratament anti-virus disponibil .

IMPORTANT!

Este o boala virotică considerată una dintre cele mai periculoase maladii ale genului *Prunus* atât prin pagubele produse, cât mai ales prin extinderea mare pe care o are.

Apricot chlorotic leafroll phytoplasma

Plante gazdă: caisul (*Prunus armeniaca*), prunul japonez (*Prunus salicina*) și piersicul (*Prunus persica*). Prunul european (*Prunus domestica*), precum și alte specii sălbatice de *Prunus* (*P. spinosa*, *P. cerasifera*, *P. insititia*) sunt sensibile la infecție, însă, în general, nu manifestă simptome de boală, constituind o sursă ascunsă de inocul. Cireșul (*Prunus avium*) prezintă un grad ridicat de rezistență la patogen.

Simptome:

Severitatea bolii depinde de mai mulți factori: specie, soi, portaltui și vârsta plantei gazdă.

Distribuția fitoplasmelor în plantă este neomogenă și nu este constantă în cursul anului, variind de la un an la altul (în unii ani, simptomele pot fi absente) fiind dependentă de temperatură, astfel:

- iarna, densitatea fitoplasmelor în părțile aeriene ale plantei intră în declin, acestea concentrându-se la nivelul rădăcinilor;

- de la mijlocul verii până la sfârșitul perioadei de vegetație, fitoplasmele pot fi detectate în floemul lăstarilor;

- de-a lungul întregului an, este posibilă detecția fitoplasmelor la nivelul rădăcinilor, distribuția lor fiind, de asemenea, neuniformă.

Simptome tipice: înroșirea și răsucirea frunzelor (fig. 1 și 2) și uneori zone de țesut necrotic la nivelul scoarței (fig. 3).

Mod de răspândire

Boala se transmite la plantele gazdă prin vectori: *Cacopsylla pruni*, *Empoasca decedens*, *Anaceratagallia* spp. și *Euscelis* spp.

Măsuri de management

- Controlul se bazează pe prevenire. Măsuri importante pentru reducerea surselor de inocul și răspândirea patogenului sunt:

- utilizarea de material de plantare sănătos, testat pentru patogen, pentru înființarea de noi livezi;

- evitarea plantării / înființării de noi livezi în zone în care se cunoaște că apar vectorii.

- ameliorarea și plantarea de soiuri rezistente pentru speciile de *Prunus* sp.

- detecția timpurie și eliminarea pomilor infectați;

- controlul eficient al insectelor vector - începe primăvara devreme și constă în tratamente bazate pe insecticide.

- Controlul micoplasmei Apricot chlorotic leafroll nu poate fi realizat prin metode chimice .

IMPORTANT!

Plantele gazdă infectate pot să nu prezintă simptome, constituind un rezervor ascuns al fitopatogenului.

Impactul economic este important asupra principalelor gazde. În cazul soiurilor celor mai sensibile de cais și prun japonez, 100% din plantele afectate pot fi distruse. Producția poate fi pierdută complet.

Măsuri alternative de combatere : mecanice, fizice, biologice

Metode durabile : biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice , dacă acestea asigură un control corespunzător a organismelor daunatoare.

Alte recomandări:

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor, atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecția plantelor!

Luati masurile ce se impun pentru protectia mediului inconjurator!

Respectati cu strictete normele de lucru cu produsele de protectie a plantelor (pesticide), normele de protectie si securitate a muncii, de protectie a albinelor si animalelor in conformitate cu: Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificarile si completarile ulterioare si Ordinul Comun nr.127/1991 al ACA din Romania ,Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii si Alimentatiei, 15b/3404/1991 al Dep pentru Administratie Locala si 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum si cu Protocolul de colaborare nr.328432/2015, incheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislatiei in vederea protectiei familiilor de albine, impotriva intoxicatiilor cu produse pentru protectia plantelor;

Respectati prevederile Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea in siguranta a produselor de protectia plantelor. Respectati obligatiile ce va revin conform Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale, al ministrului mediului, apelor si padurilor si al presedintelui Autoritatii Nationale Sanitare Veterinare si pentru Siguranta

Respectati obligatiile ce va revin conform Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale, al ministrului mediului, apelor si padurilor si al presedintelui Autoritatii Nationale Sanitare Veterinare si pentru Siguranta Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecoconditionalitatea in cadrul schemelor si masurilor de sprijin pentru fermieri in Romania, cu modificarile ulterioare.

Având în vedere implementarea cerintelor legale în materie de gestionare referitor la „ Introducerea pe piața a produselor de protecția plantelor (SMR 10) , agricultorii, care prin activitatea lor depoziteaza, manipuleaza și utilizeaza produse de protecția plantelor au urmatoarele obligatii:

1. Sa utilizeze numai ppp (produse de protecția plantelor) omologate de Comisia Naționala de Omologare A Produselor de Protecția Plantelor, care se găsesc în baza de date PEST-EXPERT, existența pe site-ul MADR [http:// www.madr.ro](http://www.madr.ro) sau fitosanitar : html-https://aloe.anfd.ro .;
2. Sa intocmeasca Registrul cu evidenta tratamentelor fitosanitare;
3. Sa pastreze facturile, avizele, bonurile de casa, ale produselor de protecția plantelor achizitionate;
4. Sa utilizeze ppp în scopul pentru care au fost omologate numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare, inscise pe ambalaj: doza/ha, pe to, cultura, agentul de daunare și respectare momentului aplicarii;
5. Produsele de prot. Plantelor clasificate cxa „ Foarte toxice (T+) și Toxice (T), vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație emisa de Oficiul Fitosanitar Judetean din raza teritoriala în care aceștia își desfășoară activitatea ;
6. Sa nu aplice tratamente cu PPP în zonele de protecția a resurselor de apa, în zonele de protecția sanitara și ecologica, precum și în alte zone protejate stabilite în conditiile legii (parcelele din zona de protecție au o fasie inierbata de 1-3 m, în funcție de inclinatia terenului)
7. Sa respecte conditiile de depozitare, manipulare și utilizare a PPP în exploatatiile agricole, conform Ghidului de bune practici de ut. si depozitare a PPP, elaborat de Autoritatea Naționala Fitosanitara;
8. Ambalajele din carton, provenite de la PPP se vor plia, cele din material plastic se vor clati obligatoriu de 3 ori, cu folosirea apei rezultate în urma clatirii, în rezervorul mașinii de tratat ; Tratamentele fitosanitare efectuate se inregistreaza obligatoriu în Registrul de evidenta a tratamentelor cu PPP.
9. Ambalajele se vor depozita, pana la predarea acestora la distribuitorul de PPP sau se pot preda în campania „, Scapa de ambalaje- www.aiprom.ro ;
10. Sa pastreze o perioada de cel puțin 3 ani, documentele de evidenta a PPP utilizate în exploatare, precum și nRegistrul de evidenta a tratamentelor fitosanitare.

**UTILIZATI INTOTDEAUNA NUMAI PRODUSE DE PROTECTIA PLANTELOR
DOAR IN SCOPUL PENTRU CARE ACESTEA AU FOST OMOLOGATE SI NUMAI IN
CONFORMITATE CU INSTRUCIUNILE LOR DE UTILIZARE.**

**VA RUGAM SA AFISATI BULETINUL DE PROGNOZA SI AVERTIZARE LA
LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESATI.**

**Responsabil prognoza și avertizare
Pavel Monica**

**Coordonator
Birsu Onoriu**

